

Catalogus sancto//rum [et] gestor[um] eor[um]

Petrus <de Natalibus>

Lugduni, 1508

De sancto Bartholomeo apostolo. Cap[itulum]. cij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70797](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-70797)

Liber

De sancto Bartholomeo apostolo. Cap. clii.

Bartholo-

meus apostolus
natione Sirio
et nepos fuit res-
gis syrorum et
patre solusq; ex omnibus apo-
stolis sibi carnem nobilitate
decoratus: vnde et propter
ipsum solum in cena domini
facta est contentio inter disci-
pulos: quis eorum videtur esse maior. Cum enim
Iesus apostolis dixisset: Q; unus ex eis ipm tra-
diturus esset: apostoli sui picati sunt: Q; prodi-
tor ille hoc facere vellet: quatenus regnus isrl
que sperabant carnaliter christum obtentur
sibi usurpare cuperet. Et cum nullus inter eos
esseret: qui ad talē dignitate aspirare putareretur
nisi bartholomeus propter nobilitatem regiam:
Ideo habuerunt eum de tali pruditione suspe-
ctum: et questionem de maiestate fecerunt. Ille
damascenus. vnde in quibusdam ecclesijs euāge-
lii in hoc festo de dicta contentione inter disci-
pulos facta legitur. Legitur autē in quadam
hystoria licet apocrypha: q; dum peruenieret ad
bartholomeū regis syrie filio carentis nepote
ad huc suuenēdo doctrina et miraculis xpī: apō-
ludem predicatoris: misit ad eum nunciū q; li-
benter eius discipulū se faceret: si iesus gratia
vnam illi concederet. Audierat enim q; discipuli
eius pauperes in abieco habitu incedebant.
Si ergo propter honorem regie dignitatis sibi
concederet: vt purpura induitus vteretur ipm
perperuo sequeretur. Eui Christus optata libe-
re concessit: dicit tamen nuncio vt et parte sua
diceret bartholomeo: q; qui materialem chla-
mydem deponere recusaret: adhuc pro eius a-
moze naturales vestem: hoc est corporis cutem
dismitteret. Et sic xp̄s bartholomeū i apostoli
suum recepit: et ille semper purpure vsum reti-
nuit. Cum ergo post passionē dnī apostoli per
dueras mundi partes ad predicandum diuisi
essent. Bartholomeus primo in lycaonia predi-
canit: deinde ad indiam inferiorem accessit. Et
ingressus templū in quo erat idolum astaroth
quasi peregrinus ibi manere cepit. In hoc ido-
lo quidam demon habitatbat: qui se languentes
curare dicebat: sed non subueniebat sanando:
sed homines primo ledendo: deinde a lesionē
cessando. Verum cum templū languentibus
plenum esset: et nullum ab idolo responsum ha-
bere possent: perrexerunt ad altā ciuitatē: vbi
altud idolum nomine berith celebatur. Et in-
terrogansbus cur sibi deus suus astaroth re-
sponsum non daret. Berith respondit: q; deus
eorum carthensis igneis confititus esset: vt nec
respirare nec loqui posset: et illa hora qua apo-
stolus dei Bartholomei illuc ingressus fuisset.

Septimus

Illi s̄o querentibus quis esset iste bartholo-
meus. Respondebat q; erat amicus dei omnipotē-
tis: et ideo illuc venerat vt oēs deos de idē eua-
cuaret. Dicitq; eis berith ola signa ei? q; vide-
lacet capillos nigros et crisplos habebat: oēs
grandes: nares equales: barbam plixā paucis
canis respersam: statu ram mediocrē. Lollobo
albo et pallio purpureo induebat: anni viginti
quinq; erant ex quo uestes eius et sandalia: nec
veterasunt nec folidantur. Lentiles in die et no-
tidem in nocte genuflectebat. Angelis dei cum
eo semper ambulabat: non permittentes eū fa-
tigari nec esurire. Omnia preuidebat: omnia no-
uerat: et omniū gētiū linguis sciebat. Et q; se
cum loqueretur ipse iam nouerat: et si yellet se
eis ostenderet: finalem ipsum nunq; inuenire
possent. Rogauitq; eos vt cuz ipm inuenient;
eum erorarent: ne illuc accederet: ne angelii do-
mini sibi faceret: prout college suo astaroth fe-
cerent ipm carthensis igneis religantes. Res-
verentes autē illi per duos dies omniū peres
grinorum vultus et habitus solicite quesierunt:
et ipm minime inuenierūt. Tertio s̄o die qdā
psestius qui per plures annos a demonio fue-
rat veratus: cepit clamare ad apostoli dei bar-
tholomeū et ipm eius orationes incendebant.
Quem confessum apostolus silere fecit: et a de-
monio psestium liberavit. De caudiēs rex
regionis illius nomine polemius cum haberet
filiam lunaticā: misit ad apostoli rogās: vt ad
filiam suā liberādam accederet: ad quam cum
ille venisset: et carthensis vincram vidisset: quia
accedētes moribus lacerabat: iussit eam exols-
ut: discēs q; tam demoniū quod in ea erat: ligas
tū tenebas: et statim soluta et liberata est. Tunc
rex camelos auro et argēto ac gēmis onerauit:
et apostolus inquiri faciens: nullaten⁹ inuenire
potuit. Hanc autē sequenti apostolus cum solo
rege i cubiculo lanis clavis affuit: ei⁹ dicit:
q; munera ista tē poralā nō querebat: sed aīarū
salutem desiderabat: et incipēt apostolus pre-
dicavit illi christū: addens q; si baptizeret vellet
deum suū carthensis igneis ligatum ostenderet.
Sequenti ligis die iuxta regis mādatum: dum
pontifices idolo sacrificaret: cepit clamare de-
mon: vi: desisterent: ne deterius eis q; fibi cōtin-
geret: qui carthensis igneis ligatus tenebas ab
angelis ieu christi lussu apostoli eius bartho-
lomei. Tunc iussi apostoli demon confiteri ce-
pit qualiter ad animarū perditionē populi lu-
dificabat: et quia eis illudēs nō subueniebat sa-
nando: sed a lesionē cessando: vt sic ipm vt deus
adorarent: et verū deum celī negarent. Statiq;
omnes iussi regis miserunt funes et trocleas:
vt simulacru euenteret et non potuerūt. Apo-
stolus autē demoni p̄cepit: vt inde exīs idolum
ipm cominueret: qui statim extens omnia ido-
la cōminuit: ita vt etiā picturā omniē diluisset.
Apostolus s̄o templū deo dicavit: et demonem

De sanctis in mēse augusti occurrentibus Fo.cci.

In desertū abire precepit. Et ecce angelus dñi apparuit: et tēpī circūnolans in quatuor angulis signum crucis dīgito suo sculpsit: admonsens populi: ut idē signo frontibus suis imp̄imeret: et demone non timeret. Tunc ostēdit eis ethiopē nigerrimū: facie acuta: barba prolīxa: crinibus vīcī ad pedes protēs: oculis igneis scintillas emitentib; flāmas sulphuris ex ore sprantē: et naribus: catenis quoq; igneis restro vincū manib; dīces populo qd ille deus eoz esset: quē hacrenus coluissent. Quē excolueūs in desertū locū iussit abiēt: et ibidē vīcī ad dīc iudicij cōmanere. Ille autē solutū cū magno strepitu et vīlūtu discessit. Angelus autē dīl cunctis vidētibus ad celos euolauit. Tunc rex cū uxore et filiis et oī populo baptrizat: et relicto regno apostoli discipulus efficit. **D**oc videntes tēploꝝ pontifices cogregati ad regē astyagēm frātri eius maiōre couenerunt: cōquerentes de deoz suoz amissione: et regis per artes magicā deceptiōne. Astyages igit rex indignatus misit mille viros armatos ad apostolūz caplendū: quē corā se adductū interrogauit: cur frātrē suū pervertisset. Apostolus hō se illū nō pervertisse sed cōvertisse respondit. Et cū rex eidē cōminaret: qd faceret cū deū suū relinque re: et deos suos adorare. Ecce subito regi nūclatur: qd deus suus balach cecidisset: et cōmis nutus fuisset: qd rex audies purpura: qua indu tus erat: scidit: et apostolū fūstibus cedi iussit: deinde in cruce ipm extensem viuum excoriatū mādauit: qui excoriatus est. i.e. kalē. septēbris: Eung; pelleudat? adhuc viuu permaniſſer: et excoriatū dñm predicator: et multos tantū cernentes miraculum conuertisset: tussi regis decollatus est die sequēti vīdēlīcet. vīcī. kalē. predicti mensis. **P**ropter hoc quidā eius festū celebrat̄ die precedentī: agētes memoria martyriū excoriationis: quidā die sequēti agētes memoria deccollationis. Clemētēs autē in numerabiles populi. eti. ciuitatē: que per eum crediderat: vīcī cū rege polemio: corpus eius cū gloria sepeliterū: et ecclesia mīre magnitudinis in eius noīe construxerūt. Die hō. xx. eius passionis rex astyages cū pontificib; a demō nōverari veniēt ad tumulū eius et apostolātū ei? cōfiteēt mortui sunt. **T**ū aut ppter signorum multitudinē pagani viderent corpus eius populi frequētā vīsitarūt: indignati ipm extumularūt: et loculo plumbeo īmpositū in mare lacauerūt. Quod diuino nutu vīndis superna rans ad insulā liparis delatūt: ibīq; a fideib; collectū dīgna veneratione cōditū est: vībi multo tpe quīlēt. **A**nno aut dñi. ccxxxv. saracēni siciliā invadētēs liparitanā insulā vastauērunt: ac eius sepulchrū confingētēs: ossa apli disperserunt. Illis ergo recedētibus appaserunt apli cui dā monacho: mādās vīt ossa sua: que dispersa fuerāt: colligere cīraret. **E**t cum

monachus interrogasset: quomodo inter tot aīlōrum ossa eius cognoscere posset: aīt vt nocte ad ea colligenda iret: et ea que vt lignem splēndidissima videret: protinus leuaret. Que omnia: vt dixerat: monachus inueniens ossa leuauit: et nauē cōdescendens beneuentū: que metropolis est apulie transtulit. Que inde processu temporis rome dīcitur fuisse translata.

De sancto polemio episcopo. Lāp. clii.

Hlemi⁹ epi-

scopus discipulū fūle beati bartholomei: apli qd rex fuerat i India infēriori: cuius filiā lunatā idē apostol⁹ a demonis obfēsiōe liberavit: et ipsum regem cuī omni familiā et regno ad chīstum convertit. Qui relicto regno discipulis chīstī effēctus est: et post passionem apostoli ab omni clero et populo in episcopū ordinatur: qui in chīstī nomine et apostoli bartholomei etiam miraculōz signa facebat. Fuit quoq; in episcopatu anni. xx. Et in perfectione multa fidē xpī in tēplos partibus auxit: ac laudabiliter viuēt plenus virtutib; ad deūz migravit: sepultus ad pedes eius magistri.

De sanctis trecentis martyrib; qui dīcūrūt māssa candida. Lāp. cv.

Artyes

sancti qui dīcūrūt māssa candida fūerunt trecenti martyrel apō carthaginēz pro chīstō passi tempore valerianī et galieni imperatorū. Fuerūt enim inter alia supplicia: tūc a preside clibanū calcis accensum: et in ore eius prūnas cum thure exhibitas: et presidem sanctis dedisse optionem alterius ex duob; aut thusa super ipsos carbones offerre iouēt: aut in calcem demergi. Tunc trecenti viri fide armati ieci rapidissimo: chīstūm dei filium fatentes se in lignem insecerunt: et inter vapores calcis puluere ignitos demersi extincti sunt. Et quōdā ille cādīdarūs beatorū exercitus: māssa candidā meruit appellari: māssa proper numerū: cādīda propter meritum. Qui passi sunt s. kalēdas septēbris. Nec aīdō ex hieronymi martylogio. Fuerūt et alijs innumerabiles martyres qui similiter appellantur māssa candida: de quib; infra suo loco: vīdēlīcet. iii. nosnas nouēbris.

De sanctis Gregorio theodoro et leone confessoriib; Lāp. cxi.

B